

Богдан-Ігор АНТОНІЧ
(1909-1936)

Bohdan-Ihor ANTONYČ
(1909-1936)

БУРЯ

Надходить буря. Сиві вільхи
в тривозі туляться до себе.
Щоб відіхнути, просить пільги,
хоч на хвилину, в багрі небо.

Мов стовп, піднявся вихор тричі,
і сяють блискавки, аж маки
червоні сплющують зіниці
і клоняться хорунжим ляку.

Кларнетів схлип, і вітру помах,
і виє лис — нічний астроном.
Червона неба папілома
прорізана, мов бляха, громом.

Це з-понад бурі безкрай вільний,
схилившись, риє в хмарах ями.
Тоді слова швидкі й доцільні,
мов лева, схрещую з громами.

(Зі збірки «Книга лева», 1936)

LA TEMPESTA

S'avvicina la tempesta. Canuti ontani
Inquieti si stringon l'un l'altro.
Per riprender fiato, chiede una tregua,
Non fosse che un momento, il cielo in porpora.

Come colonna, s'è alzato il turbine tre volte,
E brillan lampi, come papaveri
Rossi chiudon le pupille,
S'inchinan agli alfieri della paura.

Il singhiozzo dei clarinetti, e la mossa del vento,
E ulula la volpe – astronomo notturno.
Del cielo il rosso papilloma,
Come di latta, dal tuono trafitto.

È l'infinito libero da sopra la tempesta,
Che si china e scava buche nelle nuvole.
Allora rapide parole, ed efficaci,
Come lame, incrocio con i tuoni.

(Dalla raccolta "Il libro del leone", 1936)

ЗАБУТА ЗЕМЛЯ

Село вночі свічок не світить,
боїться місяця збудити,
що жовтим без наймення квітом
цвіте в садах, дощем умитий.

Густа вода спливає з гребель,
де обрії спинились в леті.
У бурих кублах побіч себе
звірята, люди і комети.

Забута земле під дощами,
під оливом рудого неба!
Ця пісня серцю наче камінь,
а все ж її співати треба.

(Зі збірки «Книга лева», 1936)

TERRA DIMENTICATA

Il villaggio di sera i lumi non accende,
La luna teme di svegliare,
Che con gialla fioritura senza nome
Sboccia nei giardini, lavata dalla pioggia.

Densa l'acqua corre giù dagli argini,
Dove l'orizzonte s'è fermato in volo.
Nelle tane brune, uno presso l'altro
Animali, uomini e comete.

O terra dimenticata sotto le piogge,
Sotto il piombo del cielo color ruggine!
Pesa il canto al cuore come pietra
Eppure, cantare lo si deve.

(Dalla raccolta "Il libro del leone", 1936)

ЗАХІД

Над лугом хмари кучеряві,
як вівці, що пасе їх місяць.
Ростуть дівчата, наче трави,
на втіху хлопцям і гульвісам.

Воли рогами сонце колють,
аж з нього кров тече багряна.
Зачервонились трави в полію —
це захід куриться, мов рана.

(Зі збірки «Зелена євангелія», 1938)

IL TRAMONTO

Sul prato nuvole ricciute,
Come pecore pascolate dalla luna.
Crescon le fanciulle come l'erbe,
Per il gaudio di ragazzi e farfalloni.

I buoi trafiggon con le corna il sole,
Finché purpureo ne scorre il sangue.
S'arrossarono nel campo l'erbe —
È il tramonto che fuma, come una ferita.

(Dalla raccolta "Il vangelo verde", 1938)

РІЗДВО

Народився бог на саях
в лемківськiм мiстечку Дуклi.
Прийшли лемки у крисанях
i принесли мiсяць круглий.

Нiч у снiговiй завiї
крутиться довкола стрiх.
У долонi у Марiї
мiсяць – золотий горiх.

(Зi збiрки «Три перстенi», 1934)

NATALE

A Dukla, nel borgo dei Lemki,
sulla slitta dio è nato
Coi berretti son venuti, i Lemki
E una luna tonda hanno portato.

Gira con turbinio di neve
La notte ai tetti di paglia intorno.
Sul palmo della mano vede
Maria la luna – noce dorata.

(Dalla raccolta “Tre anelli”, 1934)

ТРИ ПЕРСТЕНИ

Крилата скрипка на стіні,
червоний дзбан, квітчаста скриня.
У скрипці творчі сплять вогні,
роса музична срібна й синя.

В квітчастій скрині співний корінь,
п'янливе зілля, віск, насіння
та на самому дні три зорі,
трьох перстенів ясне каміння.

В червонім дзбані м'ятний трунок,
зелені краплі яворові.
Дзвони, окрилена струно,
весні шаленій і любові!

Підноситься угору дах,
кружляє дзбан, співає скриня.
І сонце, мов горючий птах,
І ранок, спертій на вориння.

(Зі збірки «Три перстені», 1934)

TRE ANELLI

Violino alato alla parete,
Brocca rossa, scrigno fiorito.
Nel violino dormon fuochi creatori,
Rugiada musicale, argentea e celeste.

Nel fiorito scrigno è del canto la radice,
Le erbe inebrianti, la cera, i semi
E giù nel fondo ci son tre stelle,
Dei tre anelli pietre luminose.

Nella brocca rossa bevanda di menta,
Gocce verdi di sicomoro.
Suona, alata corda,
Alla folle primavera ed all'amore!

Si solleva il tetto verso l'alto,
Gira la brocca intorno, canta lo scrigno.
E il sole è come uccello in fiamme,
E s'addossa il mattino alla siepe.

(Dalla raccolta "Tre anelli", 1934)

АВТОБІОГРАФІЯ

В горах, де ближче сонця, перший раз
приглянувся небу,
тоді щось дивне й незнане пробудилося у
мені,
і піднеслася голова, й слова прийшли до
уст зелені.
Тепер — де б я не був і коли-небудь,
я все — п'яний дівчак із сонцем у
кишені.

А як зійшов із гір гамірливих
міст,
у злиднях і невдачах не кляв ніколи долі та
не ганив,
глядів спокійно на хвиль противних
гурагани.
Мої пісні — над річкою часу калиновий
міст,
я — закоханий в життя поганин.

(Зі збірки «Привітання життя», 1931)

AUTOBIOGRAFIA

Sui monti dove, più vicino al sole, la prima
volta ho guardato al cielo,
Un che di strano e sconosciuto si svegliò
dentro di me,
E s'alzò la testa, e parole salirono alle labbra,
verdi.
Ed ora – ovunque io sia e in ogni tempo,
Sempre – sono un ragazzino ubriaco col sole
in tasca.

E quando dai monti delle ciarriere città
discesi,
Nella sventura e nella miseria, non imprecai
e la sorte mai non maledissi
Guardavo quieto le onde degli uragani
avversi.
I miei canti – sul fiume del tempo son ponte
di viburno
Ed io – della vita un pagano innamorato.

(Dalla raccolta “Il saluto della vita”, 1931)

Traduzione di Mariana Prokopovych¹

¹ Fonte: Bohdan-Ihor Antonyč, *Poeziji*, Kyiv, Radjanskyi Pysmennyk, 1989